

RESTAURATIE OUDSTE DEEL BRABANTHALLEN

“EEN SIMPELE VEEHAL WORDT NU EEN HIGHTECH CONFERENTIECENTRUM”

De BrabantHallen in Den Bosch zijn een begrip in Nederland. In het complex van hallen met verschillende oppervlakten vinden de meest uiteenlopende evenementen plaats. Ook aan vergaderingen en conferenties bieden de Brabanthallen regelmatig onderdak, hoewel het complex daar tot nu toe niet optimaal op is toegerust. Dat verandert echter nu het oudste, monumentale gedeelte, de Veemarkt, wordt gerestaureerd en omgebouwd tot een uiterst modern vergader- en conferentiecentrum. Nebest Bouwadvies BV uit Katwijk is als directievoerder en begeleider bij dit project betrokken.

Om klokslag twaalf uur werd op 3 februari jongstleden met het in werking stellen van de klok in de markante toren van de voormalige Veemarkt de afronding van het eerste deel van de restauratie van dit monumentale deel van de Brabanthallen aangekondigd. Dat het bij slechts één klokslag bleef mocht de pret niet drukken. Het project verloopt voorspoedig en als het voor de bouwvak opgeleverd wordt, heeft Den Bosch er een conferentiecentrum van allure bij. Op een plek waar tientallen jaren vee rondsartelde, klaar om van eigenaar te verwisselen.

GELAMINEERDE SPANTEN

Want dat was lange tijd de functie van het oudste deel van de Brabanthallen, de Veemarkt. Het was zelfs de oudste overdekte veemarkt van Nederland. De bouw ervan vond zo'n tachtig jaar geleden plaats en in mei 1931 werd het gebouw officieel in gebruik genomen. Tot die tijd vonden veemarkten altijd in de openlucht plaats,

maar vanaf dat moment gebeurde dat in Den Bosch – waar de aanvoer van vee sinds het einde van de negentiende eeuw sterk was gegroeid – dus overdekt. Het gebouw, naar een ontwerp van stadsarchitect P.H. van Kessel, is opgetrokken in een stijl die invloeden van de Expressionistische Amsterdamse School en het Traditionalisme combineert. Meest opvallende element is de centraal gelegen toren, met aan weerszijden laagbouw waarin lange tijd woon- en kantoorfuncties en daarnaast een restaurant en ontvangstruimte waren ondergebracht. De grote overspanning van de erachter gelegen veehallen wordt gedragen door gelamineerde spanten. ▼

Vroegere tijden

De stijl waarin de Veemarkt werd gebouwd sluit architectonisch goed aan bij de omgeving. Met name na de oorlog werd het gebouw enkele malen aangepast. Diverse decennia vonden er paarden- en veemarkten plaats, totdat dit met het oog op de hygiëne en het voorkomen van epidemieën verboden werd.

NIEUWE FUNCTIE

In die decennia werden de Brabanthallen steeds verder uitgebreid, voor het laatst met een nieuwbouw in 2004. Daar was

Voormalige bestuurders

Gelamineerde spanten

Nebest Bouwadvies in eerste instantie als kostendeskundige bij betrokken. De samenwerking met zowel de gebruiker, Brabanthallen 's-Hertogenbosch, als de investeerders NV MEI, Libéma en de gemeente verliep zo goed dat Nebest eveneens werd gevraagd om voor de aansluitende restauratie van de Veemarkt het bouwmanagement op zich te nemen. Directeur Kees Caspers legt uit dat het project een voorgebouw met daarachter een driebeukse hal betreft. "Zoals we dat altijd doen, vertalen we de historische bouwkunst naar een hedendaagse functie. Dat gebeurt uiteraard met respect voor het monument. Monumentale elementen handhaven we of brengen we zelfs terug." Die nieuwe functie is dus een modern conferentie- en vergadercentrum. Een functie waar de Brabanthallen – hoewel er eerder wel conferenties en dergelijke plaats vonden – voorheen niet echt over beschikte. Nadat de Veemarkt niet meer als zodanig werd gebruikt, vonden er een aantal jaren evenementen als concerten en beurzen plaats. Geruime tijd geleden bestond al het idee dit deel van het complex om te bouwen tot conferentiecentrum.

BELEVING VAN HET MONUMENT

"Maar dan wel een van hoog niveau", merkt Caspers op. "Een simpele veehal wordt nu dus omgebouwd tot een high-tech conferentiecentrum, een kwaliteitsruimte die over alle faciliteiten beschikt en die heel flexibel door groepen van uiteenlopende omvang kan worden gebruikt." In totaal beslaat de Veemarkt (inclusief het voorgebouw) een oppervlakte van zo'n 13.000 m². In het midden van de hal komt een grote wand – die bijdraagt aan een goede akoestiek – waardoor de twee delen apart kunnen worden geëxploiteerd. Het achterste deel in z'n geheel, het voorste deel krijgt een flexibele indeling waardoor er zowel voor kleine gezelschappen van ongeveer tien personen, als wat grotere groepen, tot zo'n 200 personen, een passende omgeving kan worden gecreëerd. In het voorgebouw komen kantoor- en overleg ruimtes. Caspers legt uit dat de oorspronkelijke hal ondanks de

aanpassingen goed zichtbaar zal blijven. "Dat was een eis van de welstandscommissie en monumentenzorg. Daarom worden er als het ware ruimtes in de ruimte ingepast en wordt daarbij veel glas gebruikt. Zodat de beleving van het monument overal aanwezig is. Monumentale elementen zijn er in het interieur zelf niet zo veel, maar die er zijn – zoals hekken en glas-in-loodramen – blijven uiteraard bewaard en verwerken we in de nieuwe opzet."

CREATIEVE OPLOSSINGEN

Behalve naar die historische elementen gaat de aandacht verder vooral uit naar de moderne voorzieningen waarmee de Veemarkt zijn nieuwe functie op een zo optimaal mogelijk kan invullen. Zo komen er op allerlei plaatsen putjes voor GWL-voorzieningen en kan er op iedere willekeurige plek gebruik worden gemaakt van internet en dergelijke. Die techniek is overigens nauwelijks zichtbaar. "Omdat we het meeste onder de grond verstoppen. Ook de installatietechniek wordt zo veel mogelijk weggewerkt. Dat is niet altijd even gemakkelijk omdat de ruimte ervoor beperkt is, terwijl de luchttechnische installatie bijvoorbeeld juist heel veel ruimte in beslag neemt. Dat vraagt dan om creatieve oplossingen." En soms ook concessies doen, zegt Caspers, wijzend op de toren die maar tot de tweede laag gebruikt kan worden. "Hoger ging niet, in verband met onder andere de brandveiligheidseisen. Of je moet maatregelen die het monument aantasten of die weliswaar het monument wel goed laten uitkomen, maar heel kostbaar zijn. Daar hebben we dus vanaf gezien."

En terwijl de klok met die ene slag aangaf dat een deel van de restauratie gereed was, werd er onder die klok gewoon doorgewerkt om ook de rest van het project tijdig af te ronden. Die oplevering staat voor de bouwvak gepland zodat meteen erna het gebouw verder kan worden aangekleed, geeft Caspers aan, "want in het najaar vinden hier weer grote evenementen plaats en dan moet er van dit nieuwe conferentiecentrum gebruik kunnen worden gemaakt." ■